ností a právem vlády: a) dáti konfesijní školy občas prohlédnouti svými orgány, b) co nejpřísněji bdíti nad tím, aby byly zachovány podmínky obsažené v §§ 11, 12 a 13 téhož zák. čl., c) přesvědčovati se o tom, zda příslušné církevní úřady plní povinnost dohlížeti na bezpečné uložení školního jmění a jeho používání k účelům, pro něž je určeno; d) vyžadovati od církevních škol prostřednictvím příslušných církevních úřadů statistické údaje. Ze znění § 14 cit. zák. je patrno, že rozsah dozorčího oprávnění státu nad církevními ludovými školami je vymezen v bodech a)—d) způsobem taxativním, může tedy státní správa zasahovati z moci dozorčí do správy církevních škol na základě § 14 cit. zák. jen ve věcech v tomto § vypočtených. Výrok, obsažený v nař. rozhodnutí, že totiž řím.-kat. škola v M. nemůže dále používati školského fondu z katastru obce V. a že tento školský fond musí býti odevzdán obecní škole ve V. jako jedině oprávněné k používání tohoto fondu, nelze zařaditi pod žádnou z modalit dozoru, vypočtených v § 14 cit. zák., zejména nemůže tu přijíti v úvahu případ uvedený v bodu c) cit. zákonného předpisu, neboť dozorčí oprávnění uvedené v tomto bodu je dáno zřejmě na ochranu jmění církevní školy proti jeho ztrátě, ztenčení nebo zneužití k jiným účelům, a nemohlo by tedy tímto předpisem býti opřeno dozorčí opatření, které zachovávání školského fondu pro školu církevní neintenduje, nýbrž pravý opak toho.

Ježto žal. úřad v nař. rozhodnutí vůbec neuvedl, o které zákonné ustanovení opírá svou kompetenci k dozorčímu zákroku, namířenému proti řím.-kat. školské stolici v M., kterýmžto zákrokem provedl žal. úřad disposici o právu na užívání školského fondu v.-ského a nařídil jeho odevzdání obecní škole ludové ve V., trpí nař. rozhodnutí v tomto směru podstatnou vadou řízení, která brání soudu v přezkoumání otázky, zda žal. úřad byl k onomu zásahu z moci dozorčí příslušný.

Pro tuto vadu bylo nař. rozhodnutí v části stížností naříkané, t. j. ve výroku, »že řím.-kat. ludová škola v M. nemůže dále používati školského fondu z katastru obce V., který musí býti ve smyslu §§ 40 a 41 zák. čl. XXXVIII:1868 odevzdán zřízené obecní škole ve V. jako ve smyslu cit. zákonného ustanovení jedině oprávněné k používání tohoto fondu«, zrušiti podle § 6 odst. 2 zák. o ss, aniž mohl nss zkoumati zákonitost nař. rozhodnutí po stránce meritorní.

## Č. 10.663.

**Živnostenské právo: O vlivu zákona č. 114/20 o Velké Praze na aplikaci předpisů zák. o stav. živnostech na bývalé obce předměstské — právní věty jako při Boh. A 10.465/33.**

(Nález ze dne 28. června 1933 č. 11.281.)

Věc: Václav F. v Praze proti zemskému úřadu v Praze o živnostenský přestupek.

Výrok: Stížnost se zamítá pro bezdůvodnost.

Důvody: Nálezem z 20. září 1929 uznal magistrát hlavního města Prahy st-le vinným přestupkem § 22 živn. řádu s odůvodněním, že provedeným vyšetřováním a vlastním doznáním bylo zjištěno, že provedl na

stavbě domu v M. sám svým personálem dřevěné zárubně a stropní trámy, nemaje k tomu potřebného živn. oprávnění. Odsoudil jej proto k pokutě 300 Kč, po případě do vězení na 30 dní.

Odvolání z toho podanému nebylo nař. rozhodnutím vyhověno, poněvadž skutková podstata přestupku st-li za vinu kladeného jest prokázána jeho vlastním doznáním. V připojeném odůvodnění bylo vysloveno, že v důsledku ustanovení § 2 zák. č. 114/20, jímž byly sousední obce a osady sloučeny s Prahou, staly se veškeré obce a osady v § 1 vyjmenované místy vyňatými po rozumu zákona z 26. prosince 1893 č. 193 ř. z., neboť platnost min. nař. z 27. prosince 1893 č. 194 ř. z. a z 12. července 1906 č. 166 ř. z., jimiž byl obvod hlavního města Prahy v rozsahu stanoveném zákonem ze 16. dubna 1901 č. 57 z. z. čes. prohlášen za místo vyňaté, byla rozšířena na celý obvod Velké Prahy, tedy také na obec M. Konstatováno bylo, že v době, kdy nabyl účinnosti zákon č. 114/20, neměl st-l živnost v M., nýbrž na Král. Vinohradech.

O stížnosti na toto rozhodnutí podané uvažoval nss takto:

Podle § 2 zák. z 26. prosince 1893 č. 193 ř. z. o stavebních živnostech jest stavitel v místech, která budou min. vnitra ve shodě s min. obch. a se svolením příslušného zem. výboru prohlášena za vyňatá, povinen při provádění staveb k oněm pracím, které patří do oboru mistrů tesařských, kamenických a studnařských, užívati živnostníků k příslušným pracím oprávněných, a smí jmenované práce prováděti sám jen v tom případě, nabyl-li koncese pro dotyčnou živnost. Pokud jde o hlavní město Prahu, bylo min. nař. z 12. července 1906 č. 166 ř. z. veškeré území hlavního města Prahy v rozsahu stanoveném zákonem ze 16. dubna 1901 č. 57 z. z. čes., pak území měst Smíchova, Karlína a Král. Vinohradů, jakož i obvod města Žižkova i s býv. osadou Olšany prohlášen za místo vyňaté. Zákonem ze 6. února 1920 č. 114 Sb. byly sousední obce a osady v § 1 vyjmenované sloučeny s hlavním městem Prahou v jednu obec. V § 2 odst. 1 jest vysloveno, že dnem sloučení podřizuje se celý obvod vytčený v § 1 všem zákonům a ustanovením, platným pro hlavní město Prahu, pokud v tomto zákoně není jinak ustanoveno. V § 2 odst. 2 jsou demonstrativně uvedeny zákony, jejichž platnost se rozšiřuje na celý ten obvod, naproti tomu v odst. 3 se stanoví, že čelední řád z 21. srpna 1857 č. 42 z. z. čes. vyhlášený pro Prahu a její policejní obvod zůstává omezen na dosavadní obvod.

Výkladem těchto právních předpisů zabýval se nss v nál. Boh. A 10.465/33 a v nál. z 19. května 1933 č. 8837,*) v nichž vyslovil a odů-

---

*) V tomto dosud neuveřejněném nálezu bylo mezi jiným uvedeno:

K tvrzení stížnosti, že zák. č. 114/20 upravuje výlučně poměry obecního jmění, organisace politické, školské, finanční a berní a vůbec veřejnoprávní, nemůže však dotýkati se zájmů soukromoprávních a zasahovati do sféry soukromoprávní, podotýká se, že norma, jež prohlašuje jednotlivá místa za vyňatá podle § 2 zák. č. 193/1893 ř. z. a tedy i ustanovení § 2 zák. č. 114/20, je úpravou povahy veřejnoprávní, poněvadž z důvodů veřejných omezuje oprávnění živnostníků provozujících živnost satvitelskou. Na této její povaze nemůže nic změniti, že úprava jeví reflexivní účinky v soukromoprávní sféře těchto živnostníků.

Další námitka st-lů, že zákonodárce zamýšlel, aby v území Velké Prahy měly platnost zákony a ustanovení specielně pro Prahu vydané a pouze v ní platné, nikoli však zákony a ustanovení, které platily nejen pro Prahu, nýbrž i pro území širší, míjí se cíle. Stížnosti sluší přisvědčiti, že na území obcí a osad, které byly

vodnil právní názor, že předpisem § 2 zák. č. 114/20 byla platnost min. nař. z 27. prosince 1893 č. 194 ř. z. o prohlášení hlavního města Prahy s obcemi předměstskými za místa vyňatá (§ 2 odst. 2 zák. z 26. prosince 1893 č. 193 ř. z.) rozšířena i na ostatní obce a osady sloučené s hlavním městem Prahou. V nálezu cit. na druhém místě vyslovil nss a odůvodnil mimo to právní názor, že stavitel, který nabyl stavitelské koncese se stanovištěm v nějaké obci dříve, než ona byla prohlášena za místo vyňaté podle § 2 odst. 2 zák. č. 193/1893 ř. z., může na základě § 21 téhož zák. prováděti v této obci při stavbách do jeho oboru spadajících samostatně i práce tesařské, že však tuto výjimku nelze rozšiřovati ve prospěch všech živnostníků, kteří nabyli živn. oprávnění dříve, nežli dotyčné místo bylo prohlášeno za vyňaté, takže výjimka § 21 jest stanovena jen ve prospěch těch živnostníků, kteří v dotyčné obci měli stanoviště své živnosti v době, kdy tato obec byla prohlášena za místo vyňaté. Na těchto názorech trvá nss i v tomto případě. — — —

Stížnost tvrdí, že podle § 2 zák. č. 193/1893 ř. z. jest zapotřebí k tomu, aby mohlo býti nějaké místo prohlášeno vyňatým, zvláštního nař. min. vnitra ve shodě s min. obch. a se souhlasem zem. výboru, a tím že jest k takovému opatření založena výlučná příslušnost těchto úřadů. — Míní-li stížnost touto námitkou, že takovéto opatření nemůže se státi zákonem, nelze jí přisvědčiti. Učinil-li sám zákon opatření, o němž je řeč, jde tu o nový zákonný předpis, jenž ruší po případě mění zákonný předpis do té doby platný, pokud se s ním věcně nesrovnává.

Ani výtku vadnosti řízení, kterou shledává stížnost v tom, že žal. úřad nezjistil, ze které doby má st-l svoji stavitelskou koncesi, neshledal nss důvodnou. Tato okolnost byla by rozhodnou jedině tenkráte, kdyby st-l tvrdil, že dne 1. ledna 1922, kdy nabyl účinnosti zák. č. 114/20, měl koncesi stavitelskou se stanovištěm v M. Toho st-l netvrdí a ze správních spisů jest zřejmo, že měl koncesi se stanovištěm na Král. Vinohradech. Šlo-li o okolnost právně nerozhodnou, pak nelze důvodně tvrditi, že by nezjištění její zakládalo nějakou vadu řízení.

---

zák. č. 114/20 sloučeny s hlavním městem Prahou, byla rozšířena platnost právních norem specielně pro hlavní město Prahu vydaných. K rozšíření platnosti zákonů a ustanovení, která neplatila pouze pro hlavní město Prahu, nýbrž pro území širší, nebylo potřebí specielního ustanovení, poněvadž normy tyto bez toho již platily v celém nynějším území hlavního města Prahy, tedy i v obcích a osadách s hlavním městem Prahou sloučených.

V daném případě šlo o rozšíření platnosti norem, jimiž byl obvod hl. m. Prahy prohlášen za místo vyňaté, na obce a osady s hlavním městem Prahou sloučené, které nebyly místy vyňatými. Šlo tedy o rozšíření platnosti předpisu, který platil pouze pro hl. m. Prahu, na obce a osady s hl. m. Prahou sloučené, které nebyly před tím místy vyňatými.

Vykládacího pravidla »lex posterior specialis derogat legi priori generali« mohli by se st-lé dovolávati, kdyby zák. č. 114/20 neměl v § 2 výslovné ustanovení, jímž se deroguje dosud platným normám v obcích a osadách tímto zákonem s hl. m. Prahou sloučených. Než tento zákon se obsahem svým dotýká platnosti ustanovení dosud v těchto obcích a osadách platných, neboť obsahuje ustanovení, která vylučují zvláštní ustanovení, která dosud v těchto obcích a osadách platila.

St-l František V. konstatuje ve stížnosti ,že nabyl koncese k provozování živnosti stavitelské dne 13. dubna 1921, tedy dříve než nabyl zák. č. 114/20 účinnosti, takže tento zákon nemohl prý dotknouti se jeho nabytých práv.